

Dronten : 30 juni 2020
Verzonden : 7 juli 2020
Kenmerk : U20.004665/DOC/AK
Uw brief van :
Uw kenmerk :
Inlichtingen : heer Kip

Aan de leden van de gemeenteraad

Onderwerp: Uitkomsten meicirculaire 2020 over het gemeentefonds

Geachte leden van de Raad,

In deze brief informeren wij u over de uitkomsten van de meicirculaire 2020. De circulaire is op 29 mei jl. verschenen. Aanvankelijk zou dit een versie worden met veel mutaties door de vertaling van het nieuwe verdeelstelsel met ingangsjaar 2021. Dat is echter doorgeschoven naar de decembercirculaire 2020 met ingangsjaar 2022.

De meicirculaire 2020 heeft een positief effect op het begrotingssaldo. Dit geldt met name voor de jaren 2020 – 2023 waar sprake is van een positief structureel effect. Voor het begrotingsjaar 2024 blijft het (structurele) begrotingssaldo nagenoeg gelijk met een lichte afname van € 8.000.

Geactualiseerde meerjarenbegroting

De effecten en verwerking van de meicirculaire 2020 leiden tot onderstaand geactualiseerde meerjarenbegroting:

Begrotingssaldo na meicirculaire 2020					
(in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Structureel begrotingssaldo	1.758	-1.024	754	705	955
Incidenteel begrotingssaldo	-13.324	-4.895	-1.812	-453	200
Begrotingssaldo	-11.566	-5.919	-1.058	252	1.155

In het vervolg van deze brief zal een analyse worden gemaakt van de verschillen tussen de septembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020 en wat de effecten hiervan zijn op de meerjarenbegroting.

Hierbij wordt de onderstaande indeling gehanteerd:

1. Analyse van de verschillen tussen de septembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020;
2. Effect van de meicirculaire 2020 voor de begroting;
3. Consequenties van de meicirculaire 2020 op de saldi van de meerjarenbegroting.

Bijlage(n): --

1. Analyse van de verschillen tussen de septembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020

In de onderstaande tabel is het verloop tussen de septembercirculaire 2019 en de meicirculaire 2020 weergegeven.

Beginstand ontvangsten gemeentefonds (sept. circulaire 2019) (in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
	60.428	61.403	61.217	61.904	62.540
<i>Ontwikkelingen uitkeringsfactor</i>					
Afrekening accres 2019, incidenteel effect	34				
Afrekening accres 2019, structureel effect	34	35	34	35	35
Accres 2020, teller- en noemereffect	-49	-50	-50	-50	-50
Accres-ontwikkeling in meicirculaire 2020	42	315	699	292	-127
Vrijval verdeelreserve, structurele doorwerking decembercirculaire 2019	76	77	76	77	77
Plafond BTW-compensatiefonds, afrekening 2019	69				
Afronding uitkeringsfactor	-15	-31	4	-8	-12
Nominale ontwikkeling (verleggen basisjaar) meicirculaire 2020		960	954	959	965
Nominale ontwikkeling vanaf 2022 meicirculaire 2020				115	309
Ontwikkelingen uitkeringsfactor:	190	1.305	1.718	1.420	1.196
Ontwikkelingen uitkeringsbasis:	552	541	522	480	446
Taakmutaties:	8	-39	-40	-40	-40
IU/DU/SU:	128	98	156	169	169
Mutaties WOZ-waarden:	325	330	281	270	259
<i>3D's in het sociaal domein</i>					
Participatie (IU) WSW	75	90	91	61	71
Participatie (IU) Reintegratie	5	5	6	6	6
Voogdij/18+ (IU)	77	-551	-551	-551	-551
Subtotaal 3D's in het sociaal domein:	156	-456	-455	-484	-473
Totaal verschil	1.359	1.779	2.181	1.814	1.556
Eindstand ontvangsten gemeentefonds (meicirculaire 2020)	61.787	63.181	63.398	63.718	64.096

Hierna wordt per categorie een nadere duiding gegeven. Per kopje wordt uitleg gegeven over het onderwerp, het effect en de verwerking (budgettair neutraal of anderszins) van deze ontwikkeling in onze begroting.

Ontwikkelingen uitkeringsfactor

Accresontwikkeling

De ontwikkeling van de algemene uitkering wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af methode wordt het accres genoemd.

De afrekening van het accres 2019 pakt voordeliger uit dan bij de septembercirculaire 2019 was voorzien. Het accres 2020 pakt daarentegen negatiever uit dan voorzien bij de

septembercirculaire. Tot slot is het accres 2021 hoger, hoofdzakelijk als gevolg van een hogere indexatie voor loon- en prijsontwikkeling conform het Centraal Economisch Plan (CEP) van het Centraal Plan Bureau.

Als onderdeel van het compensatiepakket Coronamaatregelen zijn VNG en de Fondsbeheerders overeen gekomen de accressen 2020 en 2021 te fixeren op de stand van deze meicirculaire. Voor die jaren wordt dat dus ook de afrekening, tenzij er nog grote afwijkingen volgen. Bevriezen komt tegemoet aan de wens van rust en stabiliteit van beide gesprekspartners. Punt van aandacht is nog wel hoe we straks in 2022 gaan instappen. Na de fixatie in de jaren 2009 t/m 2011 gaf dat problemen in 2012 in het nadeel van de gemeenten. De VNG is er alert op.

De accressen 2022 t/m 2024 ontwikkelen zich volgens deze circulaire negatief. Dat is met name het gevolg van lager geraamde zorgkosten.

BCF-plafond

De afrekening van het BTW Compensatie Fonds 2019 is voordelig. Gemeenten hebben minder gedeclareerd bij het BCF dan verwacht in de septembercirculaire 2019, waardoor de ruimte onder het plafond groter bleef dan verwacht. De afrekening vindt plaats in 2020 als een incidentele compensatie.

Nominale ontwikkelingen

Elk jaar wordt bij de meicirculaire loon- en prijscompensatie van accres toegekend. Voorgesteld wordt om deze, net als vorig jaar, budgettair neutraal te verwerken in een stelpost loon-prijscompensatie. Deze stelpost dient ter dekking van loon- en prijsstijgingen per 2021 en verder. Door het vormen van deze stelpost wordt voorkomen dat indexaties en CAO afspraken direct een omvangrijk effect hebben op het structurele begrotingssaldo.

Ontwikkelingen uitkeringsbasis

De basisgegevens van de maatstaven zijn geactualiseerd. Tevens is de uitkeringsbasis herzien. Voor 2020 en 2021 leidt dit tot een hogere raming. De grootste verschillen ten opzichte van de septembercirculaire betreffen de toename van het aantal inwoners en daaraan gerelateerde maatstaven. Daarnaast zijn de belangrijkste mutaties op de volgende maatstaven:

Maatstaf	Mutatie in aantallen	Mutatie in € (x 1.000)
8a Bijstandsontvangers	-47	-163
7c-2 Lage inkomens (drempel)	-54	-60
3h Ouders met (langdurig) psychisch medicijngebruik	53	301
8d Bijstandontvangers eenouderhuishoudens	-108	-296
3i-2 Medicijngebruik met drempel	922	554

Deze gegevens worden door het Rijk verzameld uit landelijke databronnen (waar de gemeente in veel gevallen geen toegang toe heeft).

Taakmutaties

Met een taakmutatie wordt bedoeld een compensatie (positief of negatief) voor het uitvoeren van een nieuwe taak of het uitvoeren van een bestaande taak door een andere overheidslaag.

In onderstaande tabel zijn de taakmutaties weergegeven die in de meicirculaire 2020 zijn opgenomen:

Taakmutaties (in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Toezicht voorschoolse educatie	0	0			
Compensatieregeling Voogdij 18+	2				
Aflopen overgangsrecht Wlz-indiceerbaren met Fokus-woning	1	1	1	1	1
Europese richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD III)	4				
Verrekening Voogdij/18+		-41	-41	-41	-41
Totaal taakmutaties:	8	-39	-40	-40	-40

Verrekening Voogdij/18+

Met ingang van 2021 vindt er een uitname plaats van € 41.000 ter voeding van de Integratie-uitkering. Sinds het vaststellen van de themaplannen Sociaal Domein komt de Integratie-uitkering zelf ten gunste van het begrotingssaldo. We stellen dan ook voor om deze mutatie ten laste van het begrotingssaldo te brengen.

Overige taakmutaties

Met betrekking tot de overige taakmutaties wordt voorgesteld om deze ten gunste, dan wel ten laste van het begrotingssaldo te brengen.

IU/DU/SU

Met betrekking tot de mutaties als gevolg van de integratie-, decentralisatie - en specifieke uitkeringen wordt voorgesteld om deze, met uitzondering van de suppletie-uitkering integratie sociaal domein, budgettair neutraal te verwerken.

Mutaties WOZ-waarden

De algemene uitkering wordt onder andere gevormd door maatstaven, waaronder een drietal negatieve inkomensmaatstaven zijnde de hoogte van de WOZ-waarden van de woningen (eigenaren), niet-woningen (eigenaren en gebruikers) in de gemeente. De basisgegevens van deze maatstaven zijn geactualiseerd. Dit leidt tot bovengenoemd resultaat.

3D's in het sociaal domein

Het onderdeel WSW van de participatie wordt budgettair neutraal verwerkt. Het onderdeel Participatie (IU) Re-integratie wordt ten gunste van het begrotingssaldo gebracht aangezien deze reeds in de themaplannen zijn vertaald.

Voogdij/18+

De integratie-uitkering is een tijdelijke uitkering (tot invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel) en het bedrag is gebaseerd op het jaar T-2. De raming die is opgenomen voor 2021 is een verlaging ten opzichte van onze begroting 2020 e.v. van

€ 551.327. Deze raming is gebaseerd op voorlopige cijfers. In de voorlopige jaarrekening van de regio 2019 zien zij niet de daling die het Rijk heeft opgenomen. Voor de kosten van voogdij en 18+ is een compensatieregeling voor die gemeenten waarvan de feitelijke kosten hoger liggen dan de raming in de meicirculaire 2020. Deze regeling wordt in juni opengesteld en de aanvraag moet voor 1 oktober 2020 worden ingediend. In de decembercirculaire 2020 worden de toekenningen verwerkt. Het is niet zeker of wij een aanvraag kunnen indienen (voor een aanvraag is een drempelbedrag van toepassing). Wij zullen net als eerdere jaren onderzoeken wat onze werkelijke kosten 2019 voor voogdij en 18+ zijn geweest en aan de hand van de uitkomsten al dan niet een aanvraag doen voor compensatie. De toegekende compensatie in eerdere jaren is niet vertaald in de begroting jeugdhulp maar ten gunste gebracht van algemene middelen. Het eventuele nadeel 2021 wordt ten laste gebracht van algemene middelen. Evenzo wordt een eventuele compensatie later ten gunste van het begrotingssaldo gebracht.

2. Effect van de meicirculaire 2020 voor de begroting

In onderstaande tabel is een samenvatting gegeven van hoe de mutaties in de meicirculaire 2020 zijn verwerkt.

Effect meicirculaire 2020 (in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Totale effect meicirculaire 2020	1.359	1.779	2.181	1.814	1.556
waarvan budgettair neutraal	200	1.145	1.198	1.302	1.511
Effect op begrotingssaldo	1.159	634	983	513	45
waarvan structureel effect	1.049	633	983	513	45
waarvan incidenteel effect	109	0			

3. Consequenties van de meicirculaire 2020 op de saldi van de meerjarenbegroting

Ruimte onder het BCF-plafond

In onze begroting houden we rekening met inkomsten doordat de ruimte onder het BCF-plafond niet volledig wordt benut. Deze inkomsten worden jaarlijks bij de afrekening aan de algemene uitkering toegevoegd. Op basis van de informatie uit de meicirculaire 2020 dient deze nog eens met € 53.000 structureel naar beneden bijgesteld te worden.

De gepresenteerde stand bij de Kaderbrief 2021 (autonome ontwikkelingen) was als volgt:

Begrotingssaldo bij Kaderbrief 2021 (autonome ontwikkelingen) (in € x 1.000)	2020	2021	2022	2023	2024
Structureel begrotingssaldo	762	-1.605	-176	245	963
Incidenteel begrotingssaldo	-13.434	-4.895	-1.812	-453	200
Begrotingssaldo	-12.672	-6.500	-1.989	-208	1.163

De effecten van de meicirculaire 2020 tezamen met correctie ruimte onder het BCF-plafond zijn als volgt:

Effect meicirculaire 2020	2020	2021	2022	2023	2024
<i>(in € x 1.000)</i>					
Effect op begrotingssaldo meicirculaire 2020	1.159	634	983	513	45
Bijstellen ruimte onder het BCF-plafond	-53	-53	-53	-53	-53
Totaaleffect op begrotingssaldo	1.106	581	930	460	-8
waarvan structureel effect	996	580	930	460	-8
waarvan incidenteel effect	109	0			

Deze effecten zullen worden verwerkt in de Voortgangsrapportage 2020 en de Begroting 2021. Dit leidt tot onderstaand geactualiseerde meerjarenbegroting:

Begrotingssaldo na meicirculaire 2020	2020	2021	2022	2023	2024
<i>(in € x 1.000)</i>					
Structureel begrotingssaldo	1.758	-1.024	754	705	955
Incidenteel begrotingssaldo	-13.324	-4.895	-1.812	-453	200
Begrotingssaldo	-11.566	-5.919	-1.058	252	1.155

Hoogachtend,

het college van Dronten

M.M.L. van Esterik-Beelen MPM
locosecretaris

drs. J.P. Gebben
burgemeester